

Na podlagi tretjega odstavka 64. člena zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92, 45/94, 37/95, 8/96, 59/99 in 90/99) in 12. ter 15. člena pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpitih delavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 59/92, 59/96 in 45/99) predpisuje minister za zdravstvo

PROGRAM
pripravništva in strokovnega izpita za poklic diplomirani inženir/diplomirana inženirka
radiologije

1

Program pripravništva za poklic diplomirani inženir/diplomirana inženirka radiologije določa obseg in vsebine strokovnih znanj in veščin, ki jih mora pripravnik usvojiti za pristop k strokovnemu izpitu.

2

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravstveni delavec organizira usposabljanje pripravnika po programu pripravništva tako, da lahko le-ta usvoji predpisana znanja in veščine iz tega programa.

3

- Pripravništvo traja 9 mesecev. Pripravnik se:
- 1 mesec seznanja z dejavnostjo upravljanja, organizacijo dela, poslovanjem, varstvom pri delu, ter varstvom pred ionizirajočimi sevanji in
  - 8 mesecev seznanja s strokovnimi področji radiološke diagnostične in terapevtske dejavnosti.

I. PODROČJA UPRAVLJANJA, ORGANIZACIJE DELA IN POSLOVANJA, VARSTVA PRI DELU TER VARSTVA PRED IONIZIRAJOČIMI SEVANJI

4

Iz vsebin upravljanja, organizacije dela in poslovanja, varstva pri delu ter varstva pred ionizirajočimi sevanji pripravnik:

- spozna dejavnosti in organiziranost zavoda, podjetja oziroma druge gospodarske družbe,
- se seznani s splošnimi akti, ki urejajo delovna razmerja, organizacijo dela in varstvo pri delu,
- spozna oblike pridobivanja in razporejanja dohodka,
- spozna sistem komuniciranja in informiranja,
- spozna pomen upravljanja in možne delovne odločitve,
- se aktivno vključuje v proces dela in se seznani z menagementom, planiranjem dela, evalvacijo, in ukrepanjem v smislu racionalizacije in gospodarnosti ter sistemom nagrajevanja,

- spozna dejanske in potencialne škodljivosti in nevarnosti za zdravje, ki lahko nastopajo v delovnem procesu in posebej nevarnosti zaradi uporabe ionizirajočih sevanj pri delovnem procesu,
- se seznanj z ukrepi in zahtevami, ki zagotavljajo varno delo ter posebej ukrepe in zahteve za varno delo z viri ionizirajočih sevanj,
- spozna pomen vzgoje in izobraževanja za varno delo,
- spozna predpise, ki urejajo področje varstva pri delu in posebej predpise, ki urejajo področje dela z viri ionizirajočih sevanj.

II. STROKOVNA PODROČJA RADIOLOŠKE DIAGNOSTIČNE IN TERAPEVTSKE DEJAVNOSTI

5

Pripravnik se usposablja na naslednjih področjih radiološke diagnostične in terapevtske dejavnosti:

- diagnostična in intervencijska radiologija, ter ultrazvočna diagnostika,
- radioterapija,
- nuklearnomedicinska diagnostika in terapija.

Vsebine dela na področju diagnostične in intervencijske radiologije ter ultrazvočne diagnostike:

Preiskovalne in diagnostične metode, tehnologija in postopki varstva pred sevanji ter postopki za kontrolo kvalitete na naslednjih diagnostičnih in terapevtskih področjih:

- torakalna diagnostika,
- abdominalna diagnostika,
- skeletna diagnostika,
- ortopedska diagnostika,
- urgentna diagnostika z operacijsko,
- pediatrična diagnostika,
- stomatološka diagnostika,
- urološka diagnostika,
- ginekološka diagnostika,
- kardiovaskularna diagnostika,
- intervencijska radiologija,
- nevrologija,
- kompjuterizirana tomografija,
- magnetna resonanca,
- mamografije,
- ultrazvočna diagnostika.

Vsebine dela na področju radioterapije:

Terapevtske metode, tehnologija, postopki varstva pred sevanji in kontrola kvalitete na naslednjih terapevtskih področjih:

- teleradioterapija,
- brahiterapija.

Vsebine dela na področju nuklearnomedicinske diagnostike in terapije:

Preiskovalne in terapevtske metode, tehnologija dela, postopki varstva pred ionizirajočimi sevanji in kontrola kvalitete na naslednjih diagnostičnih in terapevtskih področjih:

- radiofarmacija,
- statične nuklearnomedicinske preiskave,
- dinamične nuklearnomedicinske preiskave,
- tomografske preiskave,
- nuklearnomedicinska endokrinologija,
- nuklearnomedicinska radioterapija.

III. PROGRAM STROKOVNEGA IZPITA

6

Program strokovnega izpita obsega preverjanje naslednjih teoretičnih in praktičnih znanj:

- strokovne vsebine iz poklicnega področja: diagnostična in terapevtska radiologija, radioterapija, nuklearnomedicinska diagnostika, varstvo pred ionizirajočimi sevanji,
- prva pomoč: organizacija in nudenje pomoči v rednih in izrednih razmerah,
- socialna medicina in organizacija zdravstvene dejavnosti,
- osnove pravne ureditve s področja zdravstvenega varstva, zdravstvene dejavnosti in zdravstvenega zavarovanja.

7

Diagnostična in terapevtska radiologija, radioterapija, nuklearnomedicinska diagnostika in terapija, varstvo pred ionizirajočimi sevanji

Pripravnik mora pokazati teoretično in praktično znanje, da je sposoben opravljati dela in naloge na strokovnem področju, odločati in ukrepati ter delovati na interdisciplinarnem področju.

Vsebina:

- tehnologija, preiskovalne in terapevtske metode na področju diagnostične in intervencijske radiologije ter ultrazvočne diagnostike, kontrola kvalitete in ukrepi za varstvo pred ionizirajočimi sevanji na tem področju,
- tehnologija, planiranje, terapevtske metode na področju teleradioterapije in brahiterapije, kontrola kvalitete in ukrepi za varstvo pred ionizirajočimi sevanji na tem področju,
- tehnologija, priprava radiofarmakov, preiskovalne in terapevtske metode na področju nuklearnomedicinske diagnostike, kontrola kvalitete in ukrepi za varstvo pred ionizirajočimi sevanji na tem področju.

8

Prva pomoč – organizacija in nudenje pomoči v rednih in izrednih razmerah

Pripravnik dokaže teoretično in praktično usposobljenost za nudenje prve pomoči.

Vsebina:

- pravni vidik nudenja prve pomoči poškodovanim in bolnim,
- organizacijski ukrepi na mestu nesreče,
- triaža poškodovancev in nenadno obolelih,

- prepoznavanje in ukrepanje pri topih poškodbah kože in podkožja, ranah na koži in vidnih sluznicah, poškodbah sklepov in zlomov kosti, notranjih poškodbah glave, prsnega koša, trebuha, poškodbah hrbtenice, zunanjih in notranjih krvavitvah, šokovnem stanju, motnjah in prenehanju dihanja ter srčne akcije, opeklinah, vročinski kapi, omrzlinah in podhladitvah, poškodbah z električnim tokom in jedkovinami ter kislinami, zastrupitvah, nenadnem porodu, stanjih zožene zavesti in nezavesti, navidezne, klinične in biološke smrti.

9

Socialna medicina

Pripravnik pokaže celosten odnos do zdravja in bolezni posameznika, družine in socialne skupnosti.

Vsebina:

- temeljna načela: razvoj, opredelitev in dejavnost socialne medicine,
- socialno-medicinska diagnostika: zdravstveno stanje prebivalstva in posebno ogroženih skupin prebivalstva,
- socialno-medicinska etiologija: vplivi dejavnikov naravnega okolja na zdravje in bolezni ter vplivi socialnih dejavnikov,
- socialno-medicinska terapija in profilaksa: naravni potek in faze razvoja bolezni, ukrepi primarne, sekundarne in terciarne prevencije, nalezljive bolezni, razširjenost, vzročnost in značilnost kroničnih množičnih nalezljivih bolezni in preprečevanje negativnih posledic socialno-patoloških pojavov ter etična odgovornost zdravstvenih delavcev pred lastno vestjo, bolnikom in družbo,
- uporaba statističnih metod: pomen statističnih metod in statističnih indikatorjev,
- demografska statistika: pojem in razčlenitev,
- zdravstvena statistika: namen, predmet in področje zdravstvene statistike ter viri podatkov,
- organizacija zdravstveno-statistične službe: poročevalska služba, statistični obrazci,
- osnove informatike v zdravstvu: obdelava informacij,
- –sistem zdravstvenega varstva: osnovna načela,
- zdravstveno zavarovanje: obvezno (pravice in viri sredstev) in prostovoljno zavarovanje,
- specifičnost ekonomike, vodenja in upravljanja v zdravstvu: medicinska dokumentacija in evidence v zdravstvenem sistemu,
- vloga normativov in standardov,
- socialno-medicinska in higienska vodila pri načrtovanju zdravstvenega varstva,
- indikatorji smotrnosti, uspešnosti in učinkovitosti zdravstvene dejavnosti,
- mednarodno sodelovanje.

10

Osnove pravne ureditve s področja zdravstvenega varstva, zdravstvene dejavnosti in zdravstvenega zavarovanja

Pripravnik pokaže poznavanje organizacije zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene dejavnosti.

Vsebina:

- pravna podlaga za organizacijo zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene dejavnosti,
- organizacija, sistem in financiranje javnih zavodov na področju zdravstvene dejavnosti,

- temeljne določbe ustave o državni ureditvi kot podlagi organiziranosti zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja in zdravstvene dejavnosti,
- družbena skrb za zdravje in izvajanje programov,
- organizacija zdravstvenega zavarovanja in izhajajoče pravice,
- pravice in dolžnosti v zvezi z opravljanjem zdravstvene dejavnosti,
- javna in zasebna zdravstvena dejavnost,
- pravice in obveznosti zdravstvenih delavcev in sodelavcev iz delovnega razmerja.

11

Ta program začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 166/99
Ljubljana, dne 17. novembra 1999.

dr. Marjan Jereb l. r.
Minister
za zdravstvo